

ZAKON

O PREKRŠAJIMA REPUBLIKE SRPSKE

(Objavljen u "Sl. glasniku RS", br. 34 od 19. aprila 2006, 1/09, 29/10)

PRVI DIO I - OSNOVNE ODREDBE Definicija prekršaja

Član 1.

- (1) Prekršaji predstavljaju kršenje javnog poretka ili propisa o ekonomskom i finansijskom poslovanju utvrđena zakonom ili drugim propisom, za koje su određena obilježja i za koje su propisane sankcije.
- (2) Prekršaj može biti počinjen činjenjem ili nečinjenjem.
- (3) Nehat od strane učinioca je dovoljan da se učinilac smatra odgovornim za prekršaj, osim ako je odredbama o prekršajima propisano da će učinilac biti kažnjen za djelo učinjeno isključivo s umišljajem.
- (4) Prekršaj mogu počiniti fizička i pravna lica.
- (5) Pokušaj izvršenja prekršaja nije kažnjiv.

Ostala značenja izraza

Član 2.

- (1) Posebni izrazi u smislu ovog zakona imaju sljedeće značenje:
 - a) podnosilac zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka je ovlašćeni organ, tužilac ili oštećeni,
 - b) Ovlašćeni organ je:
 - nadležni policijski ili drugi organi Bosne i Hercegovine i Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske,
 - nadležni inspekcijski organi, ili
 - ministarstvo, preduzeće ili drugo pravno lice koje ima javna ovlašćenja i u čiju nadležnost spada direktno ili indirektno sprovođenje zakona ili propisa koji propisuju prekršaje.
 - c) Registar novčanih kazni i prekršajnih evidencija je baza podataka o izrečenim novčanim kaznama za prekršaje kao što je propisano u Zakonu o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 32/01, 16/02 i 44/07).
 - d) Okrivljeni je pravno ili fizičko lice protiv koga je pokrenut prekršajni postupak.
 - e) Oštećeni je pravno ili fizičko lice koje je pretrpilo štetu koja je nastala činjenjem prekršaja.
 - f) Sud je osnovni sud u kome je osnovano prekršajno odjeljenje.
 - g) Drugostepeni sud je nadležni okružni sud.
 - h) Kažnjeni je lice za koje je ustanovljeno konačnim prekršajnim nalogom ili pravosnažnim rješenjem o prekršaju, da je odgovorno za određeni prekršaj.
 - i) Uručenje pismena poštom je uručenje putem preporučene pošte na adresu fizičkog lica koja je evidentirana u Registru prebivališta i boravišta a koju vodi Glavni centar za obradu podataka u Bosni i Hercegovini, ili na registrovanu adresu sjedišta pravnog lica.
- (2) Gramatička terminologija korišćenja muškog ili ženskog roda podrazumijeva uključivanje oba roda.
- (3) Značenje izraza navedenih u članu 147. Krivičnog zakona Republike Srpske (u daljem tekstu: Krivični zakon) će se koristiti u ovom zakonu, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

Propisivanje prekršaja

Član 3.

- (1) Prekršaji i prekršajne sankcije se mogu propisati zakonom, uredbom ili odlukom Vlade, odlukom Skupštine Grada, odnosno Skupštine opštine.
- (2) Kada se prekršaji propisuju drugim zakonom ili podzakonskim aktom iz stava 1. ovog člana, onda

se novčana kazna može propisati u okviru člana 10. ovog Zakona.

Nadležnost sudova

Član 4.

(1) Sudovi u Republici Srpskoj su stvarno nadležni da odlučuju o prekršajima koji su propisani zakonima i drugim propisima Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, gradova i opština, a koji su počinjeni na teritoriji Republike Srpske.

(2) Sud na čijem je području počinjen prekršaj je mjesno nadležan za vođenje prekršajnog postupka.

Prekršajne sankcije

Član 5

(1) Prekršajne sankcije su novčana kazna, ukor, uslovna osuda i zaštitne mjere.

(2) Prekršajnu sankciju može izreći sud u prekršajnom postupku koji je pokrenut i sproveden u skladu sa ovim zakonom.

(3) Ovlašćeni organ može izreći prekršajnu sankciju putem izdavanja prekršajnog naloga u skladu sa postupkom koji je propisan ovim zakonom.

Prava lica okrivljenih za prekršaje

Član 6.

Svako ko je okrivljen da je počinio prekršaj ima pravo da zahtijeva da o njegovoj odgovornosti za počinjeni prekršaj odluči sud ukoliko on to zahtijeva u roku koji je propisan zakonom. Takva lica imaju pravo:

- a) da se smatraju nevinim dok se ne dokaže njihova odgovornost u skladu sa zakonom;
- b) da u najkraćem roku budu obaviještena, detaljno i na jeziku koji razumiju, o prirodi i razlogu optužbi protiv njih;
- c) da im se da odgovarajuće vrijeme i mogućnosti za pripremu odbrane;
- d) da se brane lično ili putem branioca po vlastitom izboru, ili ukoliko nemaju dovoljno sredstava, da im se on obezbijedi besplatno kada to zahtijevaju interesi pravde;
- e) da ispituju ili da se u njihovo ime ispituju svjedoci koji ih terete i da se obezbijedi prisustvo i saslušanje svjedoka u njihovu korist pod istim uslovima kao i svjedoka koji ih terete i
- f) da dobiju besplatnu pomoć prevodioca ako ne razumiju jezik koji se upotrebljava u sudu.

Lišenje slobode i jemstvo kao obezbjeđenje prisustva i plaćanja novčane kazne

Član 7.

(1) Policijski službenik ili drugo ovlašćeno službeno lice može lišiti slobode lice koje je osumnjičeno za prekršaj, i odmah a najkasnije u roku od 12 časova izvesti pred sud, kako bi se obezbijedilo njegovo prisustvo u sudu pod sljedećim uslovima:

- a) kada lice odbija ili nije u mogućnosti da otkrije svoj identitet; ili
- b) kada lice nije nastanjeno u Bosni i Hercegovini ili privremeno boravi u inostranstvu a postoji sumnja da može pobjeći kako bi izbjeglo odgovornost za prekršaj ili
- c) kada postoji opasnost da će lice nastaviti sa vršenjem prekršaja ili ponovo počiniti istovrsni prekršaj.

(2) Sud mora ispitati okrivljenog odmah a najkasnije u roku od 12 časova.

(3) Lišenje slobode određuje se samo ako se ista svrha ne može ostvariti drugom mjerom. Prilikom lišenja slobode mora se voditi računa o starosti i drugim ličnim svojstvima tog lica, tako da dužina trajanja lišenja slobode odgovara okolnostima. Svako lice lišeno slobode u skladu sa odredbama ovog člana mora biti u najkraćem roku obaviješteno, na jeziku koji razumije, o razlozima za lišenje slobode kao i o prekršaju koji mu se stavlja na teret.

(4) Radi obezbjeđenja prisustva pred sudom, policijski službenik ili drugo ovlašćeno lice može zahtijevati od lica koje je okrivljeno za prekršaj koje nema prebivalište u Bosni i Hercegovini ili koje privremeno boravi u inostranstvu, a želi da napusti Bosnu i Hercegovinu prije okončanja postupka za koje postoji sumnja da može pobjeći kako bi izbjeglo odgovornost za prekršaj, da preda svoj pasoš ili drugi identifikacioni dokument, do pojavljivanja na sudu ali ne duže od 24 časa. Uz prekršajni nalog ili zahtjev

za pokretanje prekršajnog postupka sudu će se predati i pasoš ili drugi identifikacioni dokument.

(5) Radi obezbjeđenja plaćanja novčane kazne, licu koje je okrivljeno za prekršaj koje nema prebivalište u Bosni i Hercegovini ili koje privremeno boravi u inostranstvu a želi da napusti Bosnu i Hercegovinu prije okončanja postupka, a za koje postoji sumnja da može pobjeći kako bi izbjeglo odgovornost za prekršaj, sudija može naložiti da položi novčanu garanciju u visini maksimalne kazne koja može biti izrečena za takav prekršaj. Ukoliko okrivljeni ne položi novčanu garanciju u visini maksimalne kazne, na zahtjev suda oduzeće mu se pasoš u skladu sa Zakonom o putnim ispravama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 4/97, 1/99, 9/99, 27/00, 32/00, 19/01 i 47/04).

Primjena odredaba Krivičnog zakona i Zakona o krivičnom postupku

Član 8.

(1) Ukoliko nije drugačije propisano odredbama ovog zakona, sljedeće odredbe Krivičnog zakona će se mutatis mutandis primjenjivati za prekršaje: čl. 11. i 12. koji nose naziv "Nužna odbrana" i "Krajnja nužda"; član 14. pod nazivom "Uračunljivost"; član 15. pod nazivom "Umišljaj"; član 16. pod nazivom "Nehat"; član 18. pod nazivom "Stvarna zabluda"; član 19. pod nazivom "Pravna zabluda"; čl. 23, 24. i 25. pod nazivom "Saučesnici" i Poglavlje XIV pod nazivom "Odgovornost pravnih lica".

(2) Ukoliko nije drugačije propisano odredbama ovog zakona, sljedeće odredbe Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske (u daljem tekstu: Zakon o krivičnom postupku) će se takođe mutatis mutandis primjenjivati u prekršajnom postupku: Poglavlje I pod nazivom "Osnovna načela"; Poglavlje IV Odjeljak 3 pod nazivom "Razdvajanje i spajanje postupaka"; Poglavlje V pod nazivom "Izuzeće"; Poglavlje VII pod nazivom "Branilac"; Poglavlje VIII pod nazivom "Podnesci i zapisnici" Poglavlje IV pod nazivom "Rokovi"; Poglavlje XIII pod nazivom "Troškovi Krivičnog postupka"; Poglavlje XIV pod nazivom "Imovinsko pravni zahtjevi"; Poglavlje XV Odjeljak 1 pod nazivom "Pretres stana i drugih prostorija i lica"; Poglavlje XV Odjeljak 2 pod nazivom "Oduzimanje predmeta i stvari"; Poglavlje XV Odjeljak 4 pod nazivom "Ispitivanje osumnjičenog"; Poglavlje XV Odjeljak 5 pod nazivom "Ispitivanje svjedoka"; Poglavlje XV Odjeljak 6 pod nazivom "Uviđaj na licu mjesta i rekonstrukcija događaja"; Poglavlje XV Odjeljak 7 pod nazivom "Vještačenje"; Poglavlje XXI pod nazivom "Glavni pretres", Poglavlje XXIII Odjeljak 1 pod nazivom "Žalba na prvostepenu presudu"; Poglavlje XXVI pod nazivom "Postupak prema maloljetnicima", Poglavlje XXVII "Postupak protiv pravnih lica" i Poglavlje XXIX pod nazivom "Postupak za primjenu mjera bezbjednosti, za oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom i za opozivanje uslovne osude".

(3) U slučaju bilo kakvih nesaglasnosti između navedenih odredbi Krivičnog zakona i Zakona o krivičnom postupku i ovog zakona, primjenjivaće se odredbe ovog zakona. Upućivanje na odredbe Zakona o krivičnom postupku koje se odnosi na tužioca će se na odgovarajući način primjenjivati na svaki ovlašćeni organ.

II - SANKCIJE Vrste sankcija

Član 9.

(1) Licu odgovornom za počinjeni prekršaj mogu se izreći sljedeće sankcije:

- a) novčana kazna,
- b) ukor,
- c) uslovna osuda, i
- d) zaštitne mjere.

(2) Pored sankcija iz stava 1. ovog člana za prekršaj se mogu izreći i sljedeće mjere:

- a) oduzimanje imovinske koristi,
- b) obaveza naknade štete,
- c) kazneni poeni, i
- d) lišenje slobode radi naplate novčane kazne.

Novčana kazna

Član 10.

(1) Novčana kazna se može propisati u određenom rasponu ili u fiksnom iznosu.

(2) Kada zakon određuje raspon u visini novčane kazne za određeni prekršaj, sud će odrediti visinu

kazne uzimajući u obzir sve olakšavajuće i otežavajuće okolnosti, uključujući, ali ne ograničavajući se na težinu prekršaja i njegove posljedice, stepen odgovornosti okrivljenog, uvid u evidenciju o njegovim prethodnim prekršajima, njegovu finansijsku situaciju, kao i da li je iskazao kajanje.

(3) Novčana kazna za fizičko lice ne može se propisati u iznosu nižem od 30 KM, za odgovorno lice u pravnom licu u iznosu nižem od 50 KM, a za pravno lice u iznosu nižem od 500 KM.

(4) Za prekršaj propisan zakonom novčana kazna se može propisati, za fizičko lice do 10.000 KM, za odgovorno lice u pravnom licu do 20.000 KM, a za pravno lice do 200.000 KM.

(5) Za prekršaj propisan odlukom ili uredbom Vlade, odlukom Skupštine grada ili Skupštine opštine, novčana kazna se može propisati za fizičko lice do 3.000 KM, za odgovorno lice u pravnom licu do 5.000 KM, a za pravno lice do 10.000 KM.

(6) Za prekršaj koji počinu pojedinac obavljajući samostalnu poslovnu djelatnost, Zakonom se može propisati novčana kazna u najvećem iznosu od 20.000 KM, a drugim propisima novčana kazna u najvećem iznosu od 6.000 KM.

(7) Za prekršaje iz oblasti poreza, carina i finansija, novčane kazne se mogu propisati u višestrukom iznosu poreske ili carinske obaveze koja je trebala biti plaćena, ili kao procenat ili višestruki iznos vrijednosti robe koja je predmet prekršaja, ali ne u većem iznosu od 200.000 KM.

Rok plaćanja novčane kazne

Član 11.

Rješenjem o prekršaju određuje se rok plaćanja novčane kazna, a koji ne može biti kraći od osam dana niti duži od tri mjeseca od dana pravosnažnosti rješenja o prekršaju.

Sticaj

Član 12.

(1) Ukoliko okrivljeni, jednom ili sa više radnji, počinu više prekršaja, novčana kazna se utvrđuje za svaki pojedini prekršaj i izriče se jedinstvena novčana kazna na osnovu pojedinačno utvrđenih novčanih kazni.

(2) Izrečena jedinstvena novčana kazna iz stava 1. ovog člana, mora biti veća od svake pojedine utvrđene novčane kazne, ali ne smije dostići zbir pojedinačno utvrđenih novčanih kazni.

(3) Ako je jednim rješenjem za više prekršaja utvrđeno više zaštitnih mjera iste vrste za koje je propisano da će se izreći u određenom trajanju, izreći će se jedinstvena zaštitna mjera koja mora biti veća od svake pojedinačno utvrđene zaštitne mjere, a manja od zbira pojedinačno utvrđenih zaštitnih mjera.

Uslovna osuda

Član 13.

(1) Uslovnom osudom sud okrivljenom utvrđuje novčanu kaznu i / ili zaštitnu mjeru i istodobno određuje da se ona neće izvršiti ako okrivljeni za vrijeme koje odredi sud, a koje ne može biti kraće od šest mjeseci ni duže od jedne godine (vrijeme provjeravanja), ne izvrši novi prekršaj, ili ispuni drugi uslov koji mu odredi sud.

(2) Pri odlučivanju hoće li izreći uslovnu osudu sud će, vodeći računa o svrsi uslovne osude, posebno uzeti u obzir ličnost okrivljenog, njegov raniji život, njegovo ponašanje poslije izvršenog prekršaja, stepen prekršajne odgovornosti i druge okolnosti pod kojima je prekršaj izvršen.

(3) Zaštitne mjere, izrečene uz uslovnu osudu izvršavaju se.

Opozivanje uslovne osude

Član 14.

(1) Uslovna osuda će se opozvati ako uslovno kažnjeni u roku, za koji je odloženo izvršenje kazne i / ili zaštitne mjere, izvrši novi isti takav ili teži prekršaj, ili ako ne ispuni postavljeni uslov.

(2) U slučaju opozivanja uslovne osude sud koji vodi prekršajni postupak izreći će, primjenom odredaba člana 12. ovog zakona, kaznu i / ili zaštitnu mjeru za ranije izvršeni i za novi prekršaj, uzimajući

kaznu i / ili zaštitnu mjeru iz opozvane odluke kao već utvrđenu.

Ukor

Član 15.

Ako sud utvrdi da postoje okolnosti koje u značajnoj mjeri umanjuju odgovornost okrivljenog tako da se može očekivati da će se on u budućnosti uzdržavati od činjenja prekršaja, onda se može izreći ukor umjesto novčane kazne ili druge sankcije.

Zaštitne mjere

Član 16.

- (1) Zaštitne mjere mogu se propisati samo zakonom.
- (2) Za prekršaj se mogu propisati sljedeće zaštitne mjere:
 - a) oduzimanje predmeta,
 - b) zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti,
 - c) potpuna ili djelomična zabrana upravljanja motornim vozilom i
 - d) vanbolničko liječenje od zavisnosti.

(3) Zakonima koji propisuju prekršaje se mogu odrediti dodatne vrste zaštitnih mjera, s tim da svaka zaštitna mjera koja nije predmet direktnog izvršenja od strane organa vlasti, mora biti uslovljena dobrovoljnim pristankom na takvu zaštitnu mjeru od strane okrivljenog.

Izricanje zaštitnih mjera

Član 17.

(1) Sud može rješenjem o prekršaju okrivljenom izreći jednu ili više zaštitnih mjera. Kada razlozi za izricanje zaštitnih mjera prestanu da postoje, zaštitna mjera se opoziva.

(2) Trajanje zaštitne mjere predstavlja najkraći period koji je potreban da se okrivljeni spriječi da počini sličan prekršaj, kao što je određeno od strane suda, uzimajući u obzir sve bitne faktore, uključujući ali ne ograničavajući se na težinu prekršaja i njegove posljedice, stepen odgovornosti okrivljenog, uvid u evidenciju o njegovim prethodnim prekršajima, njegovu finansijsku situaciju, kao i da li je iskazao kajanje.

(3) Ovlašćeni organ može prekršajnim nalogom izreći samo jednu zaštitnu mjeru u najkraćem predviđenom trajanju, kao i zaštitnu mjeru oduzimanja predmeta.

Oduzimanje predmeta

Član 18.

(1) Predmeti koji su upotrijebljeni ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja ili koji su nastali izvršenjem prekršaja mogu se oduzeti ako su svojina okrivljenog.

(2) Predmeti iz prethodnog stava mogu se oduzeti i kada nisu svojina okrivljenog, ako to zahtijevaju interesi opšte bezbjednosti, čuvanja života i zdravlja ljudi, sigurnost robnog prometa ili razlozi javnog morala, kao i u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

(3) Sud koji donosi rješenje o prekršaju ili ovlašćeni organ koji izdaje prekršajni nalog odrediće, u skladu sa posebnim propisima, da li će se oduzeti predmeti uništiti, prodati ili predati odgovarajućem ovlašćenom organu. Sredstva ostvarena prodajom pripadaju odgovarajućem budžetu.

(4) Predmeti koji se po zakonu mogu oduzeti ili se oduzimaju, oduzeće se i kada se prekršajni postupak ne završi odlukom kojom se okrivljeni oglašava odgovornim ako to zahtijevaju interesi opšte bezbjednosti ili razlozi morala, kao i u drugim slučajevima određenim posebnim zakonom. O ovome se donosi posebno rješenje.

(5) Oduzimanjem predmeta ne dira se u pravo trećih lica na naknadu štete od okrivljenog.

Zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti

Član 19.

(1) Sud može okrivljenom fizičkom licu zabraniti vršenje poziva, djelatnosti ili dužnosti u periodu do šest mjeseci, ako je učinio prekršaj obavljajući takav poziv, djelatnost ili dužnost i ako sud utvrdi da bi

dopuštanje okrivljenom da i dalje obavlja takav poziv, djelatnost ili dužnost moglo rezultirati počinjenjem prekršaja u budućnosti.

(2) Sud može zabraniti okrivljenom pravnom licu, vršenje određene djelatnosti, ili narediti zatvaranje poslovnih prostorija, ili nametnuti druga ograničenja djelatnosti takvog okrivljenog, u periodu do šest mjeseci, koja se ukažu odgovarajućim u sprečavanju budućeg činjenja prekršaja.

Ograničenje upravljanja motornim vozilima

Član 20.

(1) Kao sankciju za prekršaj počinjen u saobraćaju, sud i ovlašćeni organi mogu okrivljenom zabraniti upravljanje motornim vozilima ili određenom vrstom motornog vozila, za period koji nije kraći od 30 dana niti duži od jedne godine.

(2) Kao sankciju za prekršaj počinjen u saobraćaju, sud može okrivljenom uvesti ograničenja na upravljanje motornim vozilima, kao što su zabrana upravljanja vozilom tokom noći, ili preko određene udaljenosti od kuće, ograničenje na vožnju do i sa posla, ili ga ograničiti samo na vožnju vezanu za obavljanje posla, za period koji nije kraći od 30 dana niti duži od jedne godine.

(3) Oduzimanje vozačke dozvole se može izreći kao posljedica dodijeljenih kaznenih poena u skladu sa Zakon o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini. Sud ili ovlašćeni organ neće moći promijeniti broj kaznenih poena koji se zaračunavaju automatski kao rezultat odgovornosti za prekršaj u skladu sa navedenim zakonom.

Vanbolničko liječenje od zavisnosti

Član 21.

(1) Uslovna ili ublažena sankcija može se izreći okrivljenom koji je počinio prekršaj pod odlučujućim djelovanjem zavisnosti od alkohola ili opojnih droga, pod uslovom da se podvrgne vanbolničkom liječenju od alkohola i droga u određenom periodu, ili dok se ne ustanovi da ne postoji potreba za daljim liječenjem okrivljenog, zasnovano na mišljenju specijalizovanih stručnjaka zaduženih za liječenje, uz uslov da trajanje takvog liječenja nije duže od jedne godine.

(2) Sud će opozvati uslovnu ili ublaženu sankciju ukoliko se okrivljeni ne podvrgne određenom vanbolničkom liječenju.

Oduzimanje imovinske koristi i naknada štete

Član 22.

(1) Niko ne može zadržati imovinsku korist pribavljenu izvršenjem prekršaja.

(2) Od okrivljenog će se oduzeti novac, predmeti od vrijednosti i svaka druga imovinska korist koji su pribavljeni prekršajem, ili će se okrivljeni obavezati da nadoknadi štetu koju je pretrpio oštećeni.

(3) Iznos i vrsta oduzimanja ili naknade štete će se odrediti u rješenju o prekršaju.

III - MALOLJETNICI

Prekršajni postupak prema maloljetnicima

Član 23.

(1) Odredbe opšteg dijela ovog zakona primjenjuju se prema maloljetnim učiniocima prekršaja ukoliko u ovom poglavlju nije drukčije određeno.

(2) Prema maloljetniku koji u vrijeme izvršenja prekršaja nije navršio 14 godina života ne može se pokrenuti ni voditi prekršajni postupak.

(3) Prekršajni postupak protiv maloljetnika se može pokrenuti samo putem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka u skladu sa Poglavljem VII ovog zakona.

(4) Maloljetnik može imati branioca tokom pokretanja i vođenja prekršajnog postupka.

(5) Podnosilac zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka protiv maloljetnika jednu kopiju zahtjeva dostavlja Sudu, jednu kopiju zahtjeva nadležnom organu starateljstva, a jednu kopiju maloljetniku i njegovim roditeljima, odnosno zakonskom zastupniku, lično ili putem pošte.

(6) Sudija koji vodi prekršajni postupak protiv maloljetnika pribavlja podatke o ličnosti maloljetnika od organa starateljstva i poziva organ starateljstva na usmeni pretres. Organ starateljstva ima pravo da se

upozna sa tokom usmenog pretresa, da u toku postupka stavlja prijedloge i da ukazuje na činjenice i dokaze koji su od važnosti za donošenje pravilne odluke.

(7) Kada je maloljetnik koji nije navršio 14 godina počinio prekršaj zbog propuštanja dužnog nadzora roditelja, usvojitelja, odnosno staratelja, a ova lica su bila u mogućnosti da takav nadzor vrše, roditelji, usvojitelj, odnosno staratelj maloljetnika kazniće se za prekršaj kao da su ga sami učinili.

(8) Zakonom se može propisati da će se za prekršaj kazniti i roditelj, usvojitelj, odnosno staratelj maloljetnika koji ima od 14 do 18 godina koji je počinio prekršaj ako je počinjeni prekršaj posljedica propuštanja dužnog nadzora nad maloljetnikom, a bili su u mogućnosti da takav nadzor vrše.

Sankcije prema maloljetnicima

Član 24.

(1) Maloljetniku koji je u vrijeme izvršenja prekršaja navršio 14, a nije navršio 16 godina života (mlađi maloljetnik) mogu se izreći samo vaspitne mjere.

(2) Maloljetniku koji je u vrijeme izvršenja prekršaja navršio 16, a nije navršio 18 godina života (stariji maloljetnik) mogu se izreći vaspitne mjere kao i bilo koja od sankcija ili mjera određenih u članu 9. stav 1. i stav 2. t. a) i b) ovog zakona.

Uslovi za primjenu vaspitnih mjera

Član 25.

Uslovi za primjenu vaspitnih mjera starijem maloljetniku su njegovo priznanje da je počinio prekršaj i izrazio žaljenje zbog počinjenog prekršaja i da je dobrovoljno pristao na takve vaspitne mjere.

Vrste vaspitnih mjera

Član 26.

Prema maloljetniku se mogu odrediti sljedeće vaspitne mjere:

- a) ukor,
- b) nalaganje ličnog izvinjenja oštećenom,
- c) nalaganje redovnog pohađanja škole,
- d) rad za opšte dobro na slobodi,
- e) nalaganje prihvatanja odgovarajućeg zaposlenja,
- f) nalaganje maloljetniku da posjećuje vaspitne, obrazovne, psihološke i druge vrste savjetovališta,
- g) nalaganje maloljetniku da se uzdržava od upotrebe alkoholnih pića i opojnih droga,
- h) zabrana druženja sa licima koja imaju loš uticaj na maloljetnika, i
- i) policijska kontrola kretanja poslije određenog vremena.

Izbor vaspitnih mjera

Član 27.

(1) Prilikom odlučivanja o izboru vaspitne mjere, sud će uzeti u obzir ukupne interese maloljetnika i oštećenog. Pritom će posebno voditi računa da primijenjenim vaspitnim preporukama ne ugrozi redovno školovanje maloljetnika ili njegov rad. Izbor i primjena vaspitnih mjera će se vršiti u saradnji s roditeljima ili starateljima maloljetnika i organima socijalnog staranja.

(2) Sud može kasnije da ukine ili izmijeni obaveze koje je odredio. Vaspitne mjere mogu trajati najduže jednu godinu.

IV - ZASTARJELOST Zastarjelost pokretanja i vođenja postupka

Član 28.

(1) Prekršajni postupak ne može se pokrenuti ni voditi:

a) za prekršaje za koje je propisana novčana kazna do tri hiljade konvertibilnih maraka (3.000,00 KM) kad protekne godinu dana od dana kada je prekršaj izvršen;

b) za prekršaje za koje je propisana novčana kazna veća od tri hiljade konvertibilnih maraka (3.000,00

KM) kad protekne dvije godine od dana kada je prekršaj izvršen.

(2) Za poreske, carinske i finansijske prekršaje zakonom se mogu odrediti rokovi duži od rokova iz stava 1. ovog člana ali ne duži od tri godine.

Član 29.

Zastarjelost izvršenja zaštitnih mjera

Zastarjelost izvršenja zaštitnih mjera propisanih ovim zakonom nastupa kad protekne jedna godina od dana pravosnažnosti rješenja kojim su te zaštitne mjere izrečene.

Tok i prekid zastarjelosti

Član 30.

(1) Zastarjelost za pokretanje i vođenje prekršajnog postupka počinje od dana kada je prekršaj izvršen, a zastarjelost za izvršenje kazne, odnosno zaštitne mjere od dana pravosnažnosti rješenja kojim je kazna, odnosno zaštitna mjera izrečena.

(2) Zastarjelost se prekida svakom radnjom nadležnog organa za postupak, odnosno za izvršenje, preduzetom radi gonjenja učinioca prekršaja, odnosno izvršenja kazne i zaštitne mjere.

(3) Svakim prekidom zastarijevanje počinje ponovo teći, ali bez obzira na prekide, zastarjelost u svakom slučaju nastaje kada protekne dva puta onoliko vremena koliko je predviđeno u čl. 28. i 29. ovog zakona.

DRUGI DIO V - PREKRŠAJNI POSTUPAK Prekršajni postupak

Član 31.

(1) Prekršajni postupak se pokreće na sljedeći način:

a) izdavanjem prekršajnog naloga ili

b) podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka sudu koji je nadležan prema članu 4. stav 2. ovog zakona.

(2) Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka će se podnijeti samo u slučajevima kada ne postoje uslovi za izdavanje prekršajnog naloga određeni u članu 32. ovog zakona.

VI - PREKRŠAJNI NALOG Izdavanje prekršajnog naloga

Član 32.

(1) Ovlašćeni organ će izdati prekršajni nalog ukoliko ustanovi da je prekršaj iz njegove nadležnosti utvrđen na jedan od sljedećih načina:

a) neposrednim opažanjem od strane ovlašćenog službenog lica prilikom inspekcije, nadzora i pregleda kao i uvida u službenu evidenciju nadležnog organa;

b) podacima koji su dobijeni uređajima za nadzor ili mjerenje;

c) prilikom inspekcijskog ili drugog nadzora pregledom dokumentacije, prostorija i robe ili na drugi zakonit način ili

d) na osnovu priznanja o izvršenju prekršaja od strane okrivljenog pred ovlašćenim organom na licu mjesta počinjenja prekršaja ili u nekom drugom sudskom ili administrativnom postupku.

(2) Prekršajni nalog se može izdati samo u slučajevima kada odgovarajući zakon ili propis određuje fiksnu novčanu kaznu, kada novčana kazna može biti izračunata korišćenjem matematičke formule, ili kada ovlašćeni organ odluči da izrekne minimalnu novčanu kaznu, odnosno zaštitnu mjeru u najkraćem trajanju ili zaštitnu mjeru oduzimanja predmeta određenu takvim zakonom ili propisom.

(3) Ako okrivljeni izvrši više prekršaja u sticaju tada ovlašćeni organ može prekršajnim nalogom izreći jedinstvenu novčanu kaznu primjenom člana 12. ovog zakona, a ako je za samo jedan od izvršenih prekršaja predviđena zaštitna mjera, može izreći i tu zaštitnu mjeru u najkraćem predviđenom trajanju.

(4) Ovlašćeni organ koji je izdao prekršajni nalog, može u svako vrijeme ispraviti greške u pisanju ili ostale očite greške, po službenoj dužnosti ili na prijedlog strana u postupku.

Sadržaj prekršajnog naloga

Član 33.

- (1) Prekršajni nalog se donosi u pisanoj formi i mora sadržavati sljedeće podatke:
- a) naziv: prekršajni nalog;
 - b) naziv ovlaštenog organa koji ga je izdao;
 - c) ime i svojstvo službenog lica koje ga je izdalo;
 - d) jedinstveni broj određen od strane ovlaštenog organa;
 - e) datum izdavanja, i datum uručenja kao što je određeno u članu 34. stav 3. ovog zakona;
 - f) prekršaj koji je počinjen od strane okrivljenog i naziv zakona i član koji određuje prekršaj;
 - g) u slučajevima gdje je okrivljeni fizičko lice, njegovo ime i prezime, i njegova stalna adresa, jedinstveni matični broj, a za strance broj pasoša, kao i mjesto zaposlenja okrivljenog;
 - h) u slučajevima gdje je okrivljeni pravno lice, njegov naziv i sjedište, kao i jedinstveni identifikacioni broj;
 - i) činjenični opis radnje iz koje proizilazi pravno obilježje prekršaja, vrijeme i mjesto izvršenja prekršaja i druge okolnosti potrebne da se prekršaj što tačnije odredi;
 - j) utvrđena sankcija, uključujući novčanu kaznu i / ili zaštitnu mjeru;
 - k) iznos naknade štete, ukoliko se taj iznos može odrediti cjenovnikom i troškovi postupka ukoliko su isti određeni zakonom u fiksnom iznosu;
 - l) uputstvo da se novčana kazna, šteta i troškovi trebaju platiti, ili da okrivljeni mora zatražiti sudsko odlučivanje o prekršajnom nalogu u roku od osam (8) dana od dana uručenja;
 - m) uputstvo o načinu plaćanja novčane kazne, štete i troškova, i
 - n) potpis ovlaštenog predstavnika ovlaštenog organa.
- (2) Ukoliko prekršaj koji je počinjen u saobraćaju uključuje i motorno vozilo, u prekršajnom nalogu se navode i sljedeći podaci:
- a) registarski broj vozila i broj saobraćajne dozvole,
 - b) broj vozačke dozvole vozača, ukoliko je poznat, i
 - c) broj kaznenih poena koje zakon propisuje za takav prekršaj.
- (3) Prekršajni nalog će pored ostalog sadržavati sljedeća uputstva:
- a) da okrivljeni ima pravo da podnese zahtjev za sudsko odlučivanje o prekršajnom nalogu, naznačavajući kom sudu i u kom roku okrivljeni treba da podnese zahtjev;
 - b) da kazna izrečena od strane suda može biti veća od one koja je izrečena prekršajnim nalogom;
 - c) da će okrivljeni biti dužan naknaditi sudske troškove u slučaju kada zatraži sudsko odlučivanje o prekršajnom nalogu ukoliko sud utvrdi da je on odgovoran za prekršaj naveden u prekršajnom nalogu, i
 - d) da će u slučaju prekršaja iz oblasti saobraćaja za koje zakon propisuje dodjeljivanje kaznenih poena, prihvatanje odgovornosti ili utvrđivanje odgovornosti od strane suda rezultirati dodjeljivanjem tih kaznenih poena.
- Prekršajni nalog će sadržavati određeno mjesto na kojem će se okrivljeni potpisati u slučaju da zahtijeva sudsko rješavanje u skladu sa članom 37. ovog zakona.
- (4) Ukoliko postoji dogovor između ovlaštenog organa i suda, prekršajnim nalogom se može odrediti datum i vrijeme usmenog pretresa, koji ne može biti kraći od osam dana od datuma izdavanja prekršajnog naloga.
- (5) Svaki ovlašćeni organ može imati svoj vlastiti obrazac prekršajnog naloga. Obrazac takvog prekršajnog naloga treba da bude odobren od strane Ministarstva pravde Republike Srpske.
- (6) Prekršajni nalozi ovlašćenih organa Bosne i Hercegovine izdati na obrascu odobrenom od strane Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, pravovaljani su u smislu ovog zakona, ako sadrže podatke navedene u st. 1 - 3. ovog člana.

Uručenje prekršajnog naloga

Član 34.

- (1) Prekršajni nalog će se sastojati od originala i najmanje dvije kopije. Original zadržava ovlašćeni organ u svojoj evidenciji. Dvije kopije se uručuju okrivljenom.
- (2) Prekršajni nalog se uručuje okrivljenom na jedan od sljedećih načina:
- a) ličnim uručenjem,
 - b) uručenjem putem pošte ili

c) pričvršćivanjem ili ostavljanjem prekršajnog naloga na sigurnom i vidljivom mjestu na motornom vozilu, ako je prekršaj koji je počinjen vezan za nepropisno parkiranje motornog vozila.

(3) Kada je prekršajni nalog uručen lično, datum uručenja je datum kada ga je okrivljeni primio. Kada je prekršajni nalog uručen putem pošte, smatraće se da je dostavljanje izvršeno po proteku pet (5) radnih dana nakon što ga je ovlašćeni organ predao na poštu. Kada je prekršajni nalog ostavljen na motornom vozilu, datum uručenja je datum kada je ostavljen na motornom vozilu.

Prihvatanje odgovornosti

Član 35.

Okrivljeni može prihvatiti odgovornost za prekršaj tako što će platiti novčanu kaznu i sve druge obaveze koje su određene prekršajnim nalogom u određenom roku, ili da obavijesti ovlašćeni organ o svom prihvatanju sankcije koja je određena u prekršajnom nalogu, ukoliko je prekršajnim nalogom specificirano da je takvo obavještenje prihvatljiva alternativa. Svako lice koje prihvati odgovornost u skladu sa ovim članom, ne može kasnije odbijati odgovornost ili se žaliti na visinu kazne ili vrstu bilo koje sankcije ili troškova.

Propuštanje

Član 36.

(1) Ukoliko je prekršajni nalog dostavljen u skladu sa odredbama člana 34. i ako okrivljeni u roku koji je određen u prekršajnom nalogu ne prihvati odgovornost za prekršaj u skladu sa odredbama člana 35. ovog zakona ili ne zatraži odlučivanje o predmetu pred sudom, smatraće se da je okrivljeni prihvatio odgovornost propuštanjem, a prekršajni nalog će postati konačan i izvršan.

(2) Kada je novčana kazna određena zbog propuštanja u skladu sa ovim članom, ovlašćeni organ koji je izdao prekršajni nalog će odrediti dodatnu taksu za naplatu u iznosu od dvadeset konvertibilnih maraka (20 KM).

(3) U slučaju kada je prekršajni nalog uručen u skladu sa članom 34. stav 2. tačka c) ovog zakona, ovlašćeni organ će obavijestiti vlasnika vozila ličnim uručenjem ili putem pošte da takav prekršajni nalog postaje konačan i izvršan u roku od deset dana od datuma obavješćavanja.

Postupak po zahtjevu za odlučivanje od strane suda

Član 37.

(1) Okrivljeni koji primi prekršajni nalog i želi da se o predmetu odluči pred sudom mora:

a) da zatraži sudsko odlučivanje tako što će na odgovarajućem mjestu potpisati jednu kopiju prekršajnog naloga i vratiti je sudu kao što je određeno u prekršajnom nalogu prije isteka roka određenog prekršajnim nalogom, i

b) da se pojavi pred sudom na dan i u vrijeme određeno za usmeni pretres po prekršajnom nalogu, ili, ako datum nije naveden, onda na dan koji je sud odredio za usmeni pretres.

(2) Kada okrivljeni zahtijeva sudsko odlučivanje sankcije određene u prekršajnom nalogu će se smatrati ništavnim. Sud može izreći bilo koju sankciju koju zakon dozvoljava, uključujući i veću sankciju.

Lica koja nemaju prebivalište u Bosni i Hercegovini

Član 38.

Okrivljenom koji nema prebivalište u Bosni i Hercegovini a koji primi prekršajni nalog, može se ponuditi mogućnost da plati novčanu kaznu u najbližoj policijskoj stanici ili u kancelariji nadležnog ovlašćenog organa. Ukoliko okrivljeni ne plati novčanu kaznu, smatraće se da je podnio zahtjev za sudsko rješavanje i tada predstavnik ovlašćenog organa može odmah izvesti okrivljenog pred nadležni sud. Ukoliko nije moguće okrivljenog odmah izvesti pred sud, tada predstavnik ovlašćenog organa može preduzeti korake da bi osigurao njegovo pojavljivanje, u skladu sa odredbama člana 7. ovog zakona.

VII - ZAHTJEV ZA POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA **Podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka**

Član 39.

U slučajevima kada nije moguće izdati prekršajni nalog, podnositelj zahtjeva će pokrenuti prekršajni postupak protiv okrivljenog podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu.

Sadržaj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka

Član 40.

(1) Obrazac zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka propisuje Ministarstvo pravde Republike Srpske i sadrži sljedeće podatke:

a) naziv podnosioca zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i njegovu adresu, odnosno lično ime lica koje podnosi zahtjev,

b) prekršaj koji se okrivljenom stavlja na teret i naziv i član propisa koji propisuje prekršaj,

c) u slučaju da se radi o fizičkom licu, ime i prezime okrivljenog i, njegova adresa iz Registra prebivališta i boravišta građana, jedinstveni matični broj ili za strance broj pasoša, kao i mjesto zaposlenja,

d) u slučaju da se radi o pravnom licu, njegov naziv i sjedište, kao i registarski broj,

e) činjenični opis radnji koji određuje pravnu kvalifikaciju prekršaja, vrijeme i mjesto počinjenja prekršaja i druge okolnosti neophodne za određivanje prekršaja,

f) procijenjenu visinu naknade štete i druge troškove,

g) prijedlog dokaza koji se trebaju izvesti, i

h) potpis i pečat podnosioca zahtjeva.

(2) Podnositelj zahtjeva jednu kopiju zahtjeva dostavlja sudu, a drugu kopiju dostavlja okrivljenom, lično ili putem pošte.

(3) Podnositelj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka može odustati od zahtjeva sve do donošenja rješenja o prekršaju.

(4) Ako je zahtjev nerazumljiv ili nepotpun, sud će pozvati podnosioca da ga u određenom roku, a najkasnije u roku od osam dana, ispravi, odnosno dopuni, a ako to ne učini, sud će zahtjev odbaciti. U pozivu za ispravku, odnosno dopunu podneska podnositelj će se upozoriti na posljedice propuštanja.

Sporazum o sankciji

Član 41.

(1) Ovlašćeni organ uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka može priložiti ponudu okrivljenom da prihvati predloženu sankciju, koja može biti novčana kazna i / ili predložene zaštitne mjere. Ako okrivljeni prihvati predloženu sankciju ili ako se ovlašćeni organ i okrivljeni sporazumiju o drugoj sankciji prije donošenja odluke o prekršaju, ovlašćeni organ može podnijeti sudu na odobrenje pisani sporazum koji sadrži detalje o sankciji, potpisan od okrivljenog i ovlašćenog predstavnika ovlašćenog organa. U opravdanim slučajevima sporazumom o sankciji se može predvidjeti i plaćanje novčane kazne u ratama u roku do šest mjeseci. Sud će odobriti sporazum između okrivljenog i ovlašćenog organa ako utvrdi da isti ispunjava zakonske uslove.

(2) Na pitanja koja nisu regulisana ovim članom primjenjivaće se odredbe člana 238. Zakona o krivičnom postupku.

(3) Sporazum o sankciji koji sud odobri može biti izvršen od strane ovlašćenog organa u skladu sa odredbama Poglavlja XIV ovog zakona.

VIII - USMENI PRETRES Suđenje

Član 42.

Suđenje u prekršajnom postupku se sprovodi na usmenom pretresu koji vodi sudija pojedinac. Ukoliko ne postoje izuzetne okolnosti, prekršajni postupak bi trebalo da se okonča na jednom usmenom pretresu.

Zakazivanje usmenog pretresa

Član 43.

(1) Sud po prijemu zahtjeva iz člana 37. ovog zakona ili zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka (u daljem tekstu: zahtjev) ispituje da li je zahtjev podnesen u roku koji je određen zakonom.

(2) Ako sud utvrdi da zahtjev nije blagovremeno podnesen ili da postoje drugi zakonski razlozi zbog kojih se postupak ne može pokrenuti ni voditi, donijet će rješenje o odbacivanju zahtjeva. Kopije rješenja se dostavljaju, lično ili putem pošte, podnosiocu zahtjeva i okrivljenom.

(3) Ukoliko je zahtjev blagovremeno podnesen i ako datum i vrijeme usmenog pretresa nisu već određeni u skladu sa članom 33. stav 4. ovog zakona, sud će odrediti datum i vrijeme usmenog pretresa i o tome obavijestiti okrivljenog, podnosioca zahtjeva, uz primjenu sljedećih pravila o pozivanju:

a) pozivanje se vrši dostavljanjem pismenog poziva koji sadrži: naziv suda koji poziva, ime i prezime okrivljenog, naziv prekršaja koji mu se stavlja na teret, mjesto, dan i čas održavanja suđenja, uz naznačenje obaveza i posljedica propuštanja prema čl. 44, 45. i 46. ovog zakona, te otisak službenog pečata i ime i prezime sudije koji poziva.

b) u pozivu okrivljenom, uz koji se dostavlja kopija zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, navešće se da se poziva u svojstvu okrivljenog uz upozorenje da je dužan odmah obavijestiti sud o promjeni adrese, kao i o namjeri da promijeni boravište.

c) kad se okrivljeni prvi put poziva, poučiče se u pozivu o pravu da uzme branioca, kao i o njegovim pravima u skladu s članom 6. ovog zakona.

(4) Ukoliko je zahtjev blagovremeno podnesen i ako su dan i vrijeme usmenog pretresa već određeni u skladu sa članom 33. stav 4. ovog zakona, sud će obavijestiti podnosioca zahtjeva da je okrivljeni podnio zahtjev za sudske odlučivanje o predmetu.

(5) Prije početka usmenog pretresa, okrivljeni može uložiti pismeni prijedlog za obustavljanje prekršajnog postupka iz bilo kojeg od razloga određenih u članu 53. ovog zakona. U tom slučaju sud može:

- a) usvojiti prijedlog i donijeti odluku o obustavljanju prekršajnog postupka,
- b) zahtijevati od podnosioca zahtjeva da uložiti pismeni odgovor ili
- c) razmotriti takav zahtjev na početku usmenog pretresa.

Propuštanje pojavljivanja okrivljenog

Član 44.

(1) Okrivljeni koji se ne pojavi u vrijeme određeno za usmeni pretres u skladu sa članom 33. stav 4. ili članom 43. stav 3. ovog zakona smatraće se da je prihvatio odgovornost za prekršaj propuštanjem.

(2) Ako je prekršajni postupak pokrenut putem prekršajnog naloga, prekršajni nalog će postati konačan i izvršan sa danom kada je usmeni pretres trebalo da se održi u skladu sa članom 36. ovog zakona ili ako je prekršajni postupak pokrenut podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, sud će donijeti odluku o prekršaju u skladu sa članom 55. ovog zakona.

Propuštanje pojavljivanja podnosioca zahtjeva

Član 45.

(1) Ako okrivljeni pristupi na usmeni pretres na dan i u vrijeme određeno za usmeni pretres u skladu sa članom 33. stav 4. ili članom 43. stav 3. ovog zakona, a predstavnik podnosioca zahtjeva propusti da se pojavi, sud će donijeti odluku o obustavljanju prekršajnog postupka i o stavljanju van snage prekršajnog naloga, ukoliko je postupak pokrenut prekršajnim nalogom.

(2) U slučaju da je prekršajni postupak pokrenut zahtjevom za pokretanje prekršajnog postupka, a predstavnik podnosioca zahtjeva propusti da se pojavi na usmenom pretresu, sud će donijeti rješenje o obustavljanju postupka. Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena.

Član 46.

Ako na usmeni pretres ne pristupe ni predstavnik podnosioca zahtjeva ni okrivljeni a prekršajni postupak je pokrenut putem prekršajnog naloga, prekršajni nalog će postati konačan i izvršan u skladu sa članom 36. ovog zakona, a ako je prekršajni postupak pokrenut podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, sud će donijeti odluku o obustavljanju postupka. Protiv navedenih odluka suda žalba nije dopuštena.

Svjedoci i isprave

Član 47.

(1) Ukoliko okrivljeni ili ovlašćeni organ namjeravaju da pozovu svjedoke, oni moraju obezbijediti pojavljivanje svjedoka na usmenom pretresu. U slučaju da svjedok ne želi da dobrovoljno pristupi na sud, svaka od strana može zahtijevati od suda da pozove takve svjedoke. Zahtjev sudu mora se podnijeti najmanje osam dana prije dana određenog za usmeni pretres. Ako sud odobri zahtjev za pozivanje i ako je neophodno dodatno vrijeme da bi se pozivi uručili, sud može odgoditi usmeni pretres.

(2) Svaka strana koja namjerava da podnese bilo koju ispravu kao dokaz, mora donijeti ispravu na usmeni pretres. Ako isprava nije dostupna strani koja je želi podnijeti kao dokaz, ta strana može zahtijevati od suda da izda sudski nalog za njeno pribavljanje. Svaki zahtjev sudu mora biti podnesen najmanje tri dana prije dana koji je određen za usmeni pretres. Ako sud odobri zahtjev za izdavanje sudskog naloga i ako je neophodno dodatno vrijeme da bi se nalog uručio, sud može odgoditi usmeni pretres.

(3) Usmeni pretres neće biti odgođen ili pomjeren zbog propuštanja bilo koje strane da obezbijedi svjedoke ili isprave, osim ako sud ne utvrdi da je to propuštanje bilo potpuno izvan kontrole te strane.

Postupak na usmenom pretresu

Član 48.

(1) Usmeni pretres počinje objavljivanjem glavnog sadržaja prekršajnog naloga ili zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Sud će tražiti od okrivljenog da se izjasni o tome da li prihvata odgovornost. Ako prihvati odgovornost, sud će razmatrati samo vrstu i visinu sankcije. U tom slučaju rješenje ne treba sadržavati obrazloženje a u pouci o pravnom lijeku će se navesti da se okrivljeni može žaliti samo u pogledu sankcije i zaštitne mjere. Ako okrivljeni ne prihvati odgovornost za učinjeni prekršaj, sud će pozvati predstavnika podnosioca zahtjeva da izloži šta se stavlja na teret okrivljenom.

(2) Teret dokazivanja da je okrivljeni počinio prekršaj je na podnosiocu zahtjeva.

(3) Okrivljeni ima pravo da iznese svoju odbranu, ali nije obavezan da govori ili da iznosi dokaze.

(4) Svaka strana ima pravo da bude saslušana i da ispita svjedoke koje je pozvala protivna strana.

(5) Svaka strana ima pravo da prezentuje dokaze i da podnosi prijedloge tokom usmenog pretresa.

(6) Svaka strana ima pravo na zastupanje ili pomoć od strane advokata.

(7) Usmeni pretres će biti sproveden od strane suda na način koji okrivljenom garantuje sva prava predviđena članom 6. ovog zakona.

(8) Usmeni pretres je otvoren za javnost, osim ako sud odredi da je isključivanje sredstava informisanja ili javnosti opravdano radi zaštite morala, javnog reda i nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu, kada to zahtijevaju interesi maloljetnika ili zaštita privatnosti stranaka, ili u stepenu kada je to stvarno neophodno u posebnim slučajevima kada bi publicitet prejudicirao interese pravde.

(9) Kopije pisanog dokaza koji je dostavljen na usmenom pretresu zadržavaju se u spisu predmeta. O toku pretresa vodiće se zapisnik koji sadrži sažete podatke o toku i sadržaju preduzete radnje. U narativnoj formi se u zapisnik unosi samo ono što je bitno u datim izjavama i svjedočenjima. Pitanja se unose u zapisnik jedino ako su bitna za shvatanje odgovora. Tonski zapisi ili doslovni prepisi saslušanja se neće vršiti, osim u slučajevima kad sud odredi da je to opravdano postojanjem posebnih okolnosti.

(10) Svakom ko ima opravdani interes može se na pismeni zahtjev dozvoliti razmatranje i kopiranje spisa.

Dokaz

Član 49.

(1) Pravo suda da ocjenjuje postojanje ili nepostojanje činjenica nije vezano ni ograničeno posebnim formalnim dokaznim pravilima.

(2) Sud ne može svoju odluku zasnovati na dokazima do kojih se došlo kršenjem ljudskih prava i sloboda na način opisan u članu 10. Zakona o krivičnom postupku.

IX - RJEŠENJE O PREKRŠAJU **Rješenje o prekršaju**

Član 50.

- (1) Prekršajni postupak se završava donošenjem rješenja o prekršaju.
- (2) Rješenjem o prekršaju sud će odlučiti:
 - a) da se prekršajni postupak obustavlja,
 - b) da je okrivljeni odgovoran zbog propuštanja ili
 - c) da se okrivljeni oglašava odgovornim za prekršaj.
- (3) Ako se okrivljeni oglasi odgovornim za prekršaj, rješenjem o prekršaju će se izreći sankcija prema okrivljenom.
- (4) Sud koji je donio rješenje o prekršaju može u svako vrijeme ispraviti greške u pisanju ili ostale očigledne greške, po službenoj dužnosti ili na prijedlog strana u postupku.

Donošenje rješenja

Član 51.

Na kraju pretresa sud usmeno objavljuje rješenje. U posebnim slučajevima sud može odgoditi donošenje rješenja, ali je dužan isto donijeti u roku od osam dana od dana kada je usmeni pretres završen.

Obrazac rješenja o prekršaju

Član 52.

- (1) Rješenje o prekršaju sud donosi na propisanom obrascu. Obrazac rješenja o prekršaju sadrži sljedeće podatke:
 - a) naziv i sastav suda,
 - b) broj i datum donošenja rješenja o prekršaju,
 - c) prekršaj koji je počinjen od strane okrivljenog kao i naziv i član zakona ili drugog propisa koji propisuje prekršaj,
 - d) kratku ocjenu činjeničnog stanja i propisa,
 - e) da li je prekršajni postupak obustavljen, ili je okrivljeni odgovoran zbog propuštanja, ili je oglašen krivim,
 - f) sankciju koja je izrečena,
 - g) odluku o troškovima prekršajnog postupka,
 - h) odluku o imovinsko-pravnom zahtjevu,
 - i) pouku o pravnom lijeku i
 - j) potpis sudije.
- (2) Obrazac rješenja o prekršaju će objaviti Visoki sudski i tužilački savjet Bosne i Hercegovine. Poseban obrazac rješenja o prekršaju može biti formulisan za složene predmete.

Uručenje rješenja

Član 53.

- (1) Rješenje o prekršaju sud dostavlja okrivljenom i podnosiocu zahtjeva lično ili putem pošte u roku od tri dana od dana donošenja rješenja o prekršaju.
- (2) Kada je rješenje o prekršaju uručeno putem pošte, smatraće se da je dostavljanje izvršeno po proteku pet radnih dana od dana kada je isto predato na poštu.

Obustavljanje postupka

Član 54.

- Rješenje o prekršaju kojim se obustavlja prekršajni postupak će se donijeti kad se utvrdi da:
- a) radnja koja se okrivljenom stavlja na teret nije prekršaj;
 - b) sud nije nadležan za odlučivanje;
 - c) je postupak vođen bez zahtjeva podnosioca zahtjeva;
 - d) je okrivljeni zbog istog prekršaja pravosnažno osuđen u drugom prekršajnom postupku;
 - e) je okrivljeni u krivičnom postupku pravosnažno oglašen krivim za djelo koje obuhvata i obilježja prekršaja;

- f) okrivljeni ima imunitet;
- g) je nastupila zastarjelost za vođenje prekršajnog postupka;
- h) je okrivljeni u toku prekršajnog postupka umro ili obolio od trajnog duševnog oboljenja;
- i) je podnositelj zahtjeva odustao od zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka prije donošenja rješenja o prekršaju;
- j) postoje druge okolnosti koje isključuju odgovornost za prekršaj ili
- k) nije dokazano da je okrivljeni počinio prekršaj;
- l) postoje drugi razlozi predviđeni zakonom.

Odgovornost zbog propuštanja

Član 55.

Ako okrivljeni ne pristupi na usmeni pretres zakazan na osnovu zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka sud će donijeti rješenje kojim će okrivljenog oglasiti odgovornim zbog propuštanja. Sud će izreći odgovarajuću sankciju na osnovu dokaza dostavljenih od podnosioca zahtjeva.

Rješenje o prekršaju kojim se okrivljeni oglašava odgovornim

Član 56.

Rješenje o prekršaju kojim se okrivljeni oglašava odgovornim za prekršaj sud će donijeti kad ne postoji nijedna od okolnosti predviđena članom 54. ovog zakona i kad utvrdi da je okrivljeni odgovoran za prekršaj.

X - ŽALBA Izjavljivanje žalbe

Član 57.

Okrivljeni i podnositelj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka mogu izjaviti žalbu na rješenje o prekršaju.

Rokovi za podnošenje žalbe

Član 58.

- (1) Žalba se može izjaviti u roku od osam dana od dana dostave rješenja o prekršaju.
- (2) U složenim predmetima, sud može na zahtjev bilo koje strane produžiti rok za izjavljivanje žalbe za najviše još osam dana.

Posljedice izjavljivanja žalbe

Član 59.

Izjavljena žalba odlaže izvršenje rješenja o prekršaju.

Sadržaj žalbe

Član 60.

- (1) Žalba treba da sadrži broj i datum rješenja o prekršaju protiv kog se izjavljuje i potpis podnosioca žalbe (u daljem tekstu: žalilac). Žalba treba da sadrži razloge zbog kojih se izjavljuje, uz navođenje zakonskih odredbi ili žalbenih razloga iz člana 62. ili člana 63. ovog zakona.
- (2) Žalba se dostavlja u dvije kopije sudu koji je donio rješenje o prekršaju.

Žalbeni osnovi

Član 61.

Rješenje o prekršaju može se pobijati:

- a) zbog bitnih povreda prekršajnog postupka;
- b) zbog povrede materijalnog propisa o prekršajima; ili

c) zbog odluke o sankciji, zaštitnoj mjeri, oduzimanju imovinske koristi, troškovima prekršajnog postupka i imovinsko-pravnom zahtjevu.

Bitne povrede prekršajnog postupka

Član 62.

Bitne povrede prekršajnog postupka postoje:

- a) ako je rješenje o prekršaju donio sudija koji se morao izuzeti ili je bio izuzet od vođenja prekršajnog postupka;
- b) ako su okrivljenom uskraćena bilo koja prava određena u članu 6. ovog zakona;
- c) ako sud nije bio stvarno nadležan da rješava u toj stvari;
- d) ako su prekršajni nalog ili zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka bili podneseni od strane neovlašćenog organa;
- e) ako u cijelosti nije odlučeno o prekršajnom nalogu ili zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka, ili ako je odlučeno mimo tog zahtjeva;
- f) ako se rješenje o prekršaju zasniva na dokazu koji se nije mogao koristiti, osim ako je očigledno da bi i bez tog dokaza bila donesena ista odluka ili
- g) ako je sud propustio da primijeni ili je pogrešno primijenio odredbe ovog zakona, a koje su imale štetne posljedice za žalioca.

Povreda materijalnog propisa o prekršaju

Član 63.

Povreda materijalnog propisa o prekršaju postoji ako je taj propis povrijeđen s obzirom:

- a) da li radnja opisana u prekršajnom nalogu ili zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka predstavlja prekršaj;
- b) da li ima okolnosti koje isključuju odgovornost za prekršaj;
- c) da li je nastupila zastarjelost pokretanja i vođenja prekršajnog postupka ili je stvar već pravosnažno riješena;
- d) da li je došlo do pogrešne primjene zakona ili propisa koji određuje prekršaj; ili
- e) da li je odlukom o sankciji ili drugoj mjeri sud prekoračio ovlašćenja koja ima po zakonu.

Odgovor na žalbu i dostavljanje spisa predmeta

Član 64.

- (1) Žalba na rješenje o prekršaju dostavlja se na odgovor suprotnoj strani, ukoliko je prvostepeni sud utvrdio blagovremenost i dopuštenost žalbe.
- (2) Stranka iz prethodnog stava ovog člana odgovor na žalbu dostavlja prvostepenom sudu u roku od osam dana od dana prijema žalbe.
- (3) Po prijemu odgovora na žalbu ili po proteku roka za odgovor na žalbu prvostepeni sud će istu zajedno sa odgovorom na žalbu ako je podnijet, i spisom predmeta dostaviti drugostepenom sudu.

Razmatranje žalbe

Član 65.

- (1) Neblagovremenu, nepotpunu ili nedozvoljenu žalbu odbaciće drugostepeni sud rješenjem, ako to nije učinio prvostepeni sud.
- (2) Po žalbi na rješenje prvostepenog suda kojim je izrečena novčana kazna do tri hiljade konvertibilnih maraka (3.000,00 KM) odlučuje sudija pojedinac drugostepenog suda. Po žalbama na rješenja prvostepenog suda kojim je izrečena novčana kazna veća od tri hiljade konvertibilnih maraka (3.000,00 KM), drugostepeni sud odlučuje u vijeću sastavljenom od trojice sudija od kojih je jedan predsjednik vijeća.
- (3) Drugostepeni sud će razmotriti žalbu na osnovu spisa predmeta, žalbe i odgovora, bez održavanja usmenog pretresa.

Odlučivanje o žalbi

Član 66.

- (1) Odlučujući o žalbi, drugostepeni sud može rješenje o prekršaju potvrditi, preinačiti ili ukinuti.
- (2) Drugostepeni sud putem pošte dostavlja strankama prepise svoga rješenja i vraća spis predmeta prvostepenom sudu.

Potvrđivanje rješenja o prekršaju

Član 67.

Drugostepeni sud će odbiti žalbu i potvrditi rješenje o prekršaju ako nađe da ne postoji nijedan od osnova za podnošenje žalbe koji su određeni u članu 61. ovog zakona.

Preinačenje rješenja o prekršaju

Član 68.

- (1) Ako prvostepeni sud okrivljenog oglasi krivim, a drugostepeni sud, u postupku po žalbi, utvrdi da se zbog bitne povrede prekršajnog postupka ili kršenja materijalnih propisa o prekršaju, postupak nije mogao ni voditi preinačiće rješenje o prekršaju i obustaviti prekršajni postupak.
- (2) Drugostepeni sud može preinačiti rješenje o prekršaju ako utvrdi da je zbog bitne povrede prekršajnog postupka ili kršenja materijalnih propisa prekršaja, sankcija izrečena u rješenju o prekršaju nepravilno utvrđena.
- (3) Ako je žalba podnesena samo od strane okrivljenog, rješenjem o preinačenju rješenja o prekršaju ne može se izreći stroža sankcija od one izrečene u prvostepenom postupku.

Ukidanje rješenja o prekršaju i održavanje usmenog pretresa

Član 69.

Ako drugostepeni sud utvrdi da je počinjena bitna povreda prekršajnog postupka ili kršenje materijalnih propisa o prekršajima usljed čega su značajno oštećeni interesi žalioca i ako ne postoji način da se posljedice takvog kršenja isprave bez ponavljanja usmenog pretresa, ukinuće rješenje o prekršaju i održaće usmeni pretres.

XI - POVRAĆAJ U PREĐAŠNJE STANJE Prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje

Član 70.

- (1) Okrivljeni kome je izrečena sankcija zbog propuštanja da se pojavi u skladu sa odredbama člana 36. ovog zakona, ili u odnosu na koga je rješenje o prekršaju doneseno u skladu sa članom 55. ovog zakona, ili ako propusti rok za žalbu, može podnijeti prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje.
- (2) Sud će usvojiti prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje ako okrivljeni može dokazati da mu nije uručen prekršajni nalog ili zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ili poziv za usmeni pretres, i da je propuštanje pojavljivanja ili blagovremenog postupanja nastalo usljed opravdanih razloga.
- (3) Prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje može podnijeti i podnosilac zahtjeva na rješenje o obustavljanju prekršajnog postupka u skladu sa članom 45. ovog zakona.
- (4) Sud će usvojiti prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje ako podnosilac zahtjeva dokaže da je do propuštanja pojavljivanja došlo usljed opravdanih razloga.

Rok za podnošenje prijedloga za povraćaj u pređašnje stanje

Član 71.

Prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje mora biti podnesen sudu u roku od tri mjeseca od dana kada je prekršajni nalog postao konačan ili izvršan, ili od dana donošenja prvostepenog rješenja o prekršaju.

Posljedice podnošenja prijedloga

Član 72.

(1) Ako usvoji prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje, sud određuje dan i vrijeme za usmeni pretres i o tome obavještava okrivljenog i podnosioca zahtjeva.

(2) Ako sud usvoji prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje, prekršajni nalog ili rješenje o prekršaju se stavljaju van snage.

(3) Sud će odbiti prijedlog za povraćaj u pređašnje stanje i prvobitni prekršajni nalog ili rješenje o prekršaju održati na snazi, ako okrivljeni propusti da se pojavi na dan i u vrijeme određeno za usmeni pretres.

(4) Sud će donijeti rješenje kojim se obustavlja prekršajni postupak ili prekršajni nalog stavlja van snage ako je prekršajni postupak pokrenut putem prekršajnog naloga, ako se okrivljeni pojavi na dan i u vrijeme određeno za usmeni pretres a predstavnik podnosioca zahtjeva propusti da se pojavi.

XII - PONAVLJANJE POSTUPKA

Zahtjev za ponavljanje prekršajnog postupka

Član 73.

Kažnjeni koji je rješenjem o prekršaju oglašen krivim može sudu podnijeti zahtjev za ponavljanje prekršajnog postupka:

a) ako se dokaže da je odluka zasnovana na lažnoj ispravi ili na lažnom iskazu svjedoka ili vještaka;

b) ako se dokaže da je do odluke došlo usljed krivičnog djela sudije ili drugog službenog lica koje je učestvovalo u postupku;

c) kad se utvrdi da je kažnjeni za istu radnju već kažnjen u prekršajnom postupku ili za istu radnju prije donošenja rješenja o prekršaju proglašen krivim u krivičnom postupku;

d) kad se iznesu nove činjenice ili podnesu novi dokazi koji bi doveli do drugačije odluke da su bili poznati u ranijem postupku; ili

e) ako Ustavni sud ili Evropski sud za ljudska prava ustanovi kršenje Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama kao i ustava i ako je odluka zasnovana na tim kršenjima.

Rok

Član 74.

Zahtjev za ponavljanje prekršajnog postupka mora se podnijeti u roku od šest mjeseci od dana pravosnažnosti rješenja.

Razmatranje zahtjeva

Član 75.

(1) O zahtjevu za ponavljanje prekršajnog postupka rješava sud koji je donio prvostepenu odluku o prekršaju.

(2) U zahtjevu se navodi po kom zakonskom osnovu se traži ponavljanje i kojim dokazima se potkrepljuju činjenice na kojima se zahtjev zasniva. Ako zahtjev ne sadrži ove podatke, odbacuje se rješenjem.

(3) Zahtjev će se odbaciti i ako prvostepeni sud, na osnovu zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i dokaza iz spisa predmeta iz ranijeg postupka, utvrdi da je zahtjev podnijelo neovlašćeno lice, ili da je neblagovremeno podnesen ili da nema zakonskih uslova za ponavljanje postupka ili da činjenice i dokazi na kojima se zahtjev zasniva očigledno nisu podobni da se na osnovu njih dozvoli ponavljanje.

(4) Sud će usvojiti zahtjev za ponavljanje prekršajnog postupka samo ako novi dokazi navedeni u zahtjevu mogu voditi značajnijoj promjeni odluke suda u korist okrivljenog.

(5) Uvažavajući zahtjev sud može, ili da izmijeni prvobitno rješenje o prekršaju ili da odredi dan i vrijeme za usmeni pretres, u kom slučaju će izvršenje rješenja o prekršaju biti odgođeno do donošenja nove odluke.

(6) Ako je kazna već bila izvršena prema okrivljenom, sud može odrediti povrat naplaćene novčane kazne ili troškova, i/ili ukinuti svaku drugu sankciju.

XIII - EVIDENCIJA I BRISANJE SANKCIJA

Vođenje evidencije

Član 76.

(1) Sud koji donosi rješenje o prekršaju i ovlašćeni organ koji izda prekršajni nalog će bez odlaganja u elektronskoj formi unijeti u prekršajnu evidenciju podatke o novčanoj kazni i zaštitnim mjerama koje su izrečene fizičkom, pravnom i odgovornom licu.

(2) Sud koji primi zahtjev za sudsko odlučivanje u skladu sa članom 37. ovog zakona će taj podatak bez odlaganja u elektronskoj formi unijeti u prekršajnu evidenciju i brisati sankcije izrečene odnosnim prekršajnim nalogom.

(3) Sadržaj i način vođenja evidencije biće regulisan Pravilnikom, koji donose zajedno ministar pravde i ministar unutrašnjih poslova Republike Srpske.

Brisanje kazne

Član 77.

(1) Novčana kazna pravnog, fizičkog i odgovornog lica briše se iz evidencije ex lege ako kažnjeno pravno, fizičko i odgovorno lice u roku od dvije godine od dana pravosnažnosti odluke kojom je izrečena novčana kazna ne učini novi prekršaj, odnosno ako ne učini krivično djelo koje sadrži obilježje prekršaja.

(2) Pravnom, fizičkom i odgovornom licu koje je više puta bilo kažnjeno za prekršaj brisaće se ranije izrečene novčane kazne ako u roku od dvije godine od dana pravosnažnosti odluke kojom je izrečena posljednja novčana kazna ne izvrši novi prekršaj, odnosno ako lice ne izvrši krivično djelo koje sadrži obilježje prekršaja.

(3) Novčana kazna se neće brisati iz prekršajne evidencije dok se vodi kao dug u Registru novčanih kazni, u skladu sa članom 79. ovog zakona. Zaštitne mjere se neće brisati iz prekršajne evidencije dok se ne izvrše ili dok ne istekne rok zastarjelosti.

(4) Posebnim zakonom mogu biti propisani duži rokovi za brisanje sankcija iz prekršajne evidencije.

Davanje podataka iz evidencije

Član 78.

(1) Podaci iz evidencije za kažnjena lica mogu se dati samo ako za to postoje opravdani razlozi.

(2) Podaci iz evidencije za kažnjena lica mogu se dati samo drugom sudu, nadležnom tužilaštvu, organima unutrašnjih poslova i organima inspekcije, u vezi sa krivičnim postupkom ili postupkom za prekršaj koji se vodi protiv lica koje je ranije bilo kažnjavano za prekršaj, organima nadležnim za izvršenje sankcija za prekršaje ili nadležnim organima koji učestvuju u postupku brisanja kazne.

(3) Na obrazložen zahtjev nadležnog organa ili lica mogu se dati podaci iz evidencije za kažnjeno lice ako još traju određene pravne posljedice kazne ili zaštitne mjere ili ako za to postoji opravdan interes zasnovan na zakonu.

(4) Ako je odluka o novčanoj kazni brisana, podaci o toj odluci nikom se ne daju osim sudu, nadležnom tužilaštvu u vezi sa postupkom za prekršaj koji se vodi protiv lica čija je odluka brisana.

(5) Niko nema pravo da traži od građana da podnesu dokaze o svojoj osuđivanosti ili neosuđivanosti.

(6) Građanima se na njihov zahtjev mogu davati podaci o njihovom kažnjavanju ili nekažnjavanju za prekršaje.

TREĆI DIO

XIV - IZVRŠENJE SANKCIJA

Unos podataka o kaznama u registar novčanih kazni

Član 79.

(1) Sve novčane kazne i troškovi postupka koji su izrečeni na osnovu konačnog i izvršnog prekršajnog naloga ili pravosnažnog i izvršnog rješenja o prekršaju se upisuju u registar novčanih kazni i evidentiraju kao dug.

(2) Novčane kazne i troškovi postupka se evidentiraju kao dug u Registru novčanih kazni dok kažnjeni ne plati puni iznos novčane kazne i troškova postupka. Novčana kazna i troškovi postupka brišu se iz registra novčanih kazni po proteku pet godina od dana kada su prekršajni nalog ili rješenje o prekršaju postali konačni / pravosnažni i izvršni.

Posljedice upisa kazne u registar novčanih kazni

Član 80.

Dok se ne plate sve novčane kazne i troškovi koji su evidentirani u registru novčanih kazni kažnjenom se neće dozvoliti:

- a) registracija ili produženje važnosti registracije motornog vozila,
- b) izdavanje ili produženje važnosti vozačke dozvole,
- c) učestvovanje na javnom tenderu,
- d) registracija, odnosno promjena registracije pravnog lica ili registracija zanatsko preduzetničke djelatnosti.

Postupak prinudne naplate

Član 81.

(1) Svaki ovlašćeni organ je odgovoran za praćenje izvršenja novčanih kazni i drugih mjera izrečenih prekršajnim nalogom ili putem sporazuma o sankciji.

(2) Sudovi će pratiti izvršenje novčanih kazni i drugih mjera izrečenih rješenjem o prekršaju.

(3) Ako se utvrdi da kažnjeni izbjegava da plati novčanu kaznu, ovlašćeni organ ili sud mogu zatražiti od Poreske uprave Republike Srpske da primijeni postupak prinudne naplate koji je određen u Poglavlju X Zakona o Poreskoj upravi Republike Srpske za bilo koji iznos evidentiran u registru novčanih kazni, na isti način na koji je ovlašćena za naplatu poreskih obaveza. Poreska uprava može sprovesti takav postupak prinudne naplate bez potrebe da kažnjenom uruči nalog za plaćanje.

(4) Ako je novčana kazna izrečena pravnom licu ili ako se utvrdi da je to efikasan način obezbjeđenja naplate, sud koji je izrekao novčanu kaznu će sprovesti direktno prinudnu naplatu blokiranjem računa pravnog lica u skladu sa odredbama Zakona o izvršnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 59/03).

Lišenje slobode zbog neplaćanja

Član 82.

(1) Izuzetno, kažnjeni koji u roku ne plati u potpunosti ili djelimično novčanu kaznu koji su mu određeni rješenjem o prekršaju ili prekršajnim nalogom lišće se slobode, ako sud smatra da je to jedini razuman i efikasan način koji će primorati kažnjelog da plati iznos na koji je obavezan. O lišenju slobode zbog neplaćanja sud odlučuje rješenjem koje se prema kažnjenom može donijeti samo jedanput za odnosni prekršaj. Lišenje slobode može biti određeno od strane suda po službenoj dužnosti ili na prijedlog ovlašćenog organa ili Poreske uprave Republike Srpske. Sud će obavijestiti podnosioca prijedloga o svojoj odluci i o izvršenju lišenja slobode.

(2) Sud može odrediti lišenje slobode do 15 dana. Vrijeme za koje je kažnjeni lišen slobode neće uticati na plaćanje iznosa koji duguje. Kažnjeni će biti odmah oslobođen nakon plaćanja punog iznosa novčane kazne.

(3) Lišenje slobode po odredbama ovog člana ne može biti određeno kažnjenom koji može dokazati da nije u mogućnosti da plati novčanu kaznu.

(4) Protiv rješenja o lišenju slobode kažnjeni može uložiti žalbu drugostepenom sudu u roku od osam dana od prijema iste. Prvostepeni sud je dužan da žalbu pošalje dugostepenom sudu u roku od tri dana. Drugostepeni sud mora donijeti odluku po žalbi u roku od 15 dana od prijema spisa. Žalba odlaže izvršenje.

(5) Prije izvršenja lišenja slobode, kažnjeni može sudu predložiti da obavlja poslove za opšte dobro ili poslove za dobro lokalne zajednice, kao zamjenu za plaćanje novčane kazne. Sud vodi listu takvih poslova u saradnji sa nadležnim organima. Prilikom odlučivanja o prijedlogu, sud razmatra sve okolnosti, kao i finansijske uslove i mogućnost kažnjelog da plati novčanu kaznu. Ukoliko sud usvoji prijedlog, izdaće nalog za obustavu izvršenja lišenja slobode za vrijeme dok ne istekne rok za obavljanje takvog posla. Ukoliko kažnjeni obavi predviđeni posao, lišenje slobode se neće izvršiti, novčana kazna neće biti naplaćena i ista će se brisati iz registra novčanih kazni.

Ukoliko kažnjeni uopšte ne obavi predviđeni posao, rješenje o lišenju slobode će biti izvršeno, a ako ga obavi samo djelimično, sud će cijeliti da li je svrsishodno izvršiti rješenje o lišenju slobode i o tome donijeti odgovarajući nalog.

XV - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prestanak primjene važećih zakona

Član 83.

(1) Na dan početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o prekršajima Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 12/94, 16/95, 21/96, 40/98 i 96/03), ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

(2) Na dan početka primjene ovog zakona prestaju da važe odredbe ostalih zakona koji su u suprotnosti sa ovim zakonom a odnose se na vođenje prekršajnog postupka od strane drugih organa.

(3) U slučaju da su drugi zakoni u suprotnosti sa ovim zakonom, primjenjivaće se ovaj zakon.

Prenos nadležnosti

Član 84.

(1) Na dan početka primjene ovog zakona sve prvostepene i drugostepene komisije za prekršaje osnovane pri Republičkim organima uprave Republike Srpske, prestaju sa radom.

(2) Predmeti prvostepenih komisija u kojima do dana početka primjene ovog zakona ne bude završen postupak dostaviće se prekršajnim odjeljenjima nadležnih osnovnih sudova, a svi neriješeni predmeti drugostepenih komisija dostaviće se nadležnom okružnom sudu.

Prelazne odredbe vezane za postupak

Član 85.

(1) Prekršajni postupak koji ne bude pravosnažno završen pred sudom do dana početka primjene ovog zakona dovršiće prekršajno odjeljenje nadležnog osnovnog suda po postupku iz ranijeg zakona.

(2) U postupcima u kojima je do dana početka primjene ovog zakona, izjavljena žalba na prvostepenu odluku ili je bio u toku rok za žalbu i u njemu izjavljena žalba, postupak će nastaviti i dovršiti nadležni okružni sud po postupku iz ranijeg zakona.

(3) U postupcima u kojima je do dana početka primjene ovog zakona izjavljen vanredni pravni lijek ili je bio u toku rok za vanredni pravni lijek i u njemu izjavljen vanredni pravni lijek, postupak će nastaviti i dovršiti sud nadležan po ranijem zakonu i po postupku iz ranijeg zakona, osim po zahtjevu za ponavljanje postupka, koji će nastaviti i dovršiti prekršajno odjeljenje nadležnog osnovnog suda.

Prelazne odredbe vezane za sankcije

Član 86.

(1) Od dana početka primjene ovog zakona kazna zatvora se ne može izricati kao sankcija za prekršaje. Ako je zakonom propisana kazna zatvora kao alternativa novčanoj kazni, izreći će se novčana kazna.

(2) Odluke o prekršajima koje su postale pravosnažne prije početka primjene ovog zakona, izvršiće se po odredbama ovog zakona.

(3) Od dana početka primjene ovog zakona sve neplaćene novčane kazne, kao i troškovi postupka, a koji su još predmet izvršenja, će se evidentirati u registru novčanih kazni u skladu sa postupkom iz člana 79. ovog zakona.

Član 87.

Stupanje na snagu i početak primjene zakona

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske", a počće se primjenjivati od 1. septembra 2006. godine.

Broj: 01-339/06

31. marta 2006. godine, Banja Luka

Predsjednik Narodne skupštine, Mr Igor Radojičić, s.r.